

УДК.336

Рябець Н.М.*к.е.н., доцент, доцент кафедри**міжнародного менеджменту**ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»***Трансформація інструментів фінансування технологічного розвитку:****глобальні виклики та тенденції**

Процеси, що відбуваються протягом останніх років у глобальній економіці, сформували нові виклики для існуючої фінансової системи та інфраструктури. Вибуховий розвиток та дифузія нових технологій, їх проникнення у всі сфери людської діяльності призводять до швидкої зміни глобальних ринків, структури та характеру сучасного промислового виробництва, економіки та соціальної сфери. Сукупно дані масштабні зміни оцінюються як нова технологічна революція або ж Індустрія 4.0, в основі якої лежить перехід від масового виробництва стандартизованої продукції до гнучкого високоефективного продукування індивідуалізованої продукції. При цьому «скрізними» технологічними процесами для всіх видів виробництв стає автоматизація, роботизація та інтелектуалізація. Основними характеристиками нової економіки є: використання передових виробничих технологій; цифровізація більшості процесів, що базується на нових технологіях обробки даних; перехід до платформних рішень, що змінюють структури ринків, компанії на їх позиції у системі поділу праці.

Наведені тренди так само впливають на фінансовий сектор: відбувається технологічна трансформація фінансової та банківської системи, яка в цілому зачіпає і змушує змінюватись всі сфери глобальної економіки та суспільного життя, а також сприяє прискоренню та конвергенції всіх зазначених змін. Наведені зміни та тенденції сприяють переходу до тотальної децентралізації фінансових процесів. Розвиток цифрової економіки, а також технологічний

прогрес призвели до підвищення вимог щодо гнучкості, швидкості та безпеки обмінних процесів та їх безбар'єрності. Прагнення до скорочення витрат сприяє виключенню посередників при наданні різних фінансових сервісів. Всі складові фінансової індустрії - банківський сектор, сектор переказу коштів та платіжних систем, сектор управління активами та капіталом – будуть змінюватись під впливом впровадження нових технологій. В сучасному світі потокової передачі цифрових даних старі фінансові рішення є факторами ризику та збільшення витрат, а також такими, що не відповідають стандартам проєктів нової економіки та Індустрії 4.0, що в свою чергу, породжує необхідність створення та подальшого розвитку нових інструментів фінансування. Таким інструментом можуть стати «нові гроші» -- система альтернативних механізмів залучення приватного та неактивного на даний момент капіталу проєкти, зокрема у технологічні. До них відносяться в тому числі і платформні рішення, що функціонують на основі краудтехнологій (спеціалізований інтрент-ресурс для реалізації колективного фінансування проєктів шляхом залучення коштів від широкого кола добровільних вкладників) і ті, що дозволяють залучати додаткові кошти, необхідні для розвитку інноваційних та швидкозростаючих проєктів. При цьому дані інструменти володіють рядом переваг у порівнянні із класичними, що можна пояснити їх інноваційними характером, обумовленого використанням передових технологій (мережі Інтернет, фінансових технологій, платіжних систем та систем кібербезпеки та ін.). Це надає можливість застосування нових підходів щодо укладання угод, зокрема: укладання угод фінансового характеру електронно, без особистої присутності контрагентів, і з мінімальними ризиками; залучення інвестицій від широкого пласту непрофесійних інвесторів у найбільш динамічний сектор економіки; зниження транзакційних витрат за рахунок спрощення процесу укладання угод та проведення їх через автоматизовані платформи; надання додаткової гнучкості для інвестора за рахунок можливості гнучкої зміни обсягу інвестицій у одну компанію та створення портфеля, що відповідає його індивідуальному ризик-профілю. Наведені переваги, а також зростаючий попит на фінансування з боку

технологічних компаній призвели до того, що з 2014 по 2018 рр. світовий ринок «нових грошей» зріс більш ніж в 19 разів та досяг, за різними експертними оцінками, позначки 58 млрд.дол. США. Більша частина цієї суми, приблизно 75% всього ринку, припадає на угоди у сфері краудлендінга (різновид краудфандінга, за якого вкладників якості винагороди отримують відсоток від вкладеної суми протягом певного періоду часу, а сам внесок повертається їм по завершенню встановленого строку). Протягом останніх декількох років ринок «нових грошей» отримав достатньо активного розвитку і в Україні, хоча його обсяги поки що є не співставними із обсягами більшості країн - активних учасників даного сегменту. Вітчизняний ринок «нових грошей» проходить лише початкову фазу розвитку, що обумовлюється як незначною кількістю активних площадок та інвесторів, так і відсутністю усталених підходів до його регулювання з боку держави. Така ситуація відкриває можливість для створення вітчизняної екосистеми, що буде забезпечувати функціонування та ефективний розвиток «нових грошей» з урахуванням наявного світового досвіду та практик її побудови, імplementованих в державах - лідерах в даному сегменті, зокрема Великобританії, США та ін. Таким чином, розвиток сегменту вимагає систематизації діяльності у даному напрямку, в тому числі і в частині зміни нормативної бази та створення умов для ефективного розширення сектору в Україні з урахуванням світового досвіду, щоб у подальшому не допустити його переходу як у сіру зону економіки, так і до повного зникнення.

Список використаних джерел:

1. Arner D.W., Barberis J., Buckley R.P. The evolution of Fintech: A New Post-Crisis Paradigm? // Georgetown Journal of International Law – 2016.
2. How does crowdfunding impact job creation, company revenue and professional investor interest? // Crowdfund capital Advisors – 2014
3. Lombardi R., Trequattrini R., Russo G. Innovative Star-ups and equity crowdfunding // International Journal of Risk assessments and management Vol. 19, Nos. 1/2 – 2016.